

PROGRAMA ANALITICĂ / FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Comunicare didactică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA COMUNICĂRII				
Titularul activităților de curs	Conf. dr. Maria Doina SCHIPOR				
Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Maria Doina SCHIPOR				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	24
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	23
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	23
II d) Tutoriat	5
III Examinări	3
IV Alte activități:	5

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	75
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	1. videoproiector, fișe de lucru, PC, videoproiector, chestionare, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, flip-chart, foi A1 și A3	
Desfășurare aplicații	Seminar	2. videoproiector, fișe de lucru, PC, videoproiector, chestionare, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3
	Laborator	-
	Proiect	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Proiectarea programelor/ activităților instructiv-educative în perspectiva optimizării comunicării didactice și a valorificării optime a resurselor curriculare C2. Implementarea /realizarea programelor/activităților instructiv-educative utilizând metodologiile specifice comunicării didactice C3. Evaluarea programelor/activităților instructiv educative prin raportare la exigențele
-------------------------	--

	comunicării didactice eficiente C5. Dezvoltarea personală și a carierei elevilor prin intermediul strategiilor de comunicare didactică
Competențe transversale	CT2. Identificarea unor abordări ale comunicării didactice adecvate rolurilor asumate la nivelul echipelor de lucru

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea și valorificarea conceptelor de bază din domeniul psihologiei comunicării în sensul dezvoltării abilităților de comunicare necesare unei activități instructiv-educative eficiente;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • O1.1. Dezvoltarea capacității de a analiza relațiile interpersonale activate de situațiile educative din perspectiva reperelor teoretice oferite de psihologia comunicării (mesaje explicite și implicite, registre senzoriale activate de mesaje, distorsiuni perceptivă și logice ale mesajelor); • O.2.1. Aplicarea în activitatea instructiv-educativă a unor strategii de eficientizare a comunicării didactice; • O3.1. Utilizarea unui sistem de repere de evaluare a activității instructiv educative din perspectiva psihologiei comunicării; • OT.3. Conștientizarea necesității perfecționării profesionale și personale în vederea adaptării comunicării la specificul rolurilor activate de profesia didactică.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în psihologia comunicării <ul style="list-style-type: none"> • Psihologia comunicării – problematică și domeniu de studiu; • Obiectivele comunicării • Comunicare și limbaj; • Comunicarea în perspectivă psihogenetică – etape ale dezvoltării comunicării umane; • Forme și tipuri de comunicare 	4 ore	expunere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația,	
2. Retroacțiuni ale comunicării <ul style="list-style-type: none"> • Feed-back și feed-forward: delimitări conceptuale, caracteristici; • Tipologia feed-back-ului (criterii de clasificare, tipuri de feed-back, precizări și exemplificări); 	4 ore	expunere dialogată, descoperirea dirijată,	
3. Variabile psihologice ale comunicării <ul style="list-style-type: none"> • Impactul emoțiilor asupra comunicării în clasa de elevi; • Motivația umană în comunicare – recompensă și pedeapsă; • Atenția și rolul ei în comunicarea interpersonală; • Rolul memoriei în comunicare; • Joc și comunicare. 	4 ore	prelegerea intensificată, conversația, explicația	
4. Niveluri și instanțe psihice implicate în comunicarea interpersonală <ul style="list-style-type: none"> • Analiza și construcția mesajului ca tranzație interpersonală; • Atitudini, devize și scenarii implicate în construcția mesajului; • Gestionarea comunicării didactice ca tranzație interpersonală. 	4 ore	expunere, conversația, descoperirea dirijată	
5. Dimensiuni psihologice explicite și implicite ale mesajului didactic <ul style="list-style-type: none"> • Mesajele nonverbale și paraverbale; • Registrele reprezentative; • Metamesaje; Factori ce contribuie la metamesaje; • Bariere în calea comunicării; • Principii de utilizare a mesajelor implicite în vederea inducerii schimbării educaționale. 	4 ore	expunere dialogată, problematizarea, studiul de caz,	
6. Rolul comunicării în managementul sinelui <ul style="list-style-type: none"> • Formularea și comunicarea obiectivelor personale; • Utilizarea principiilor comunicării în formularea planului 	4 ore	conversația, descoperirea dirijată,	

<p>de viață sau de carieră;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnici de autoprezentare. <p>7. Planificarea comunicării - discurs didactic și dezbateri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelul dezbaterii academice; • Strategii de natură logică și erori logice în argumentare; • Tipuri de pledoarie și stiluri oratorice; • Strategii de prezentare în fața unei audiențe. 	4 ore	<p>studiul de caz</p> <p>demonstrația, conversația, problematizarea,</p>	
Bibliografie curs			
<p>[1] Abric Jean – Claude, Psihologia comunicării. Teorii și metode, Polirom, Iași, 2002.</p> <p>[2] Bougnoux, Daniel, Comunicarea eficientă, Editura Polirom, 2004.</p> <p>[3] Bougnoux, Daniel. Introducere în științele comunicării, Iași, Polirom, 2000.</p> <p>[4] București, 1995.</p> <p>[5] Cuilenberg, J.J., Scholten, O., Știința comunicării, Editura Humanitas, București, 1998.</p> <p>[6] Dinu, Mihai, Comunicarea, București, Editura Științifică, 1997.</p> <p>[7] Fiske, John, Introducere în științele comunicării, Polirom, Iași, 2003.</p> <p>[8] Frumusani, Daniela, Rovența, Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze, Ed. Tritonic, București, 2005.</p> <p>[9] Giblin, Les, Arta dezvoltării relațiilor interumane, Ed. Curtea Veche, București, 2000.</p> <p>[10] Goleman Daniel, Inteligența emoțională, Curtea Veche, București, 2005.</p> <p>[11] Iacob, Luminița, Comunicarea - forța „gravitațională” a câmpului social , în „Comunicarea în câmpul social”, Universitatea "Al. I. Cuza", Iasi, 1997.</p> <p>[12] Iacob, Luminița, Comunicarea didactică, în A. Cosmovici și L. Iacob (coord.), Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1999.</p> <p>[13] Knight, Sue, Tehnicile programării neuro-lingvistice, Curtea Veche, București, 2004.</p> <p>[14] Mattelart, A, Mattelart, M., Istoria teoriilor comunicării, Editura Polirom, Iași</p> <p>[15] McQuail, Denis, Comunicarea, Iași, Institutul European, 1999.</p> <p>[16] Mucchielli Alex, Arta de a comunica. Metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare, Polirom, 2005.</p> <p>[17] O’Sullivan, T., Hartley, J., Saunders, D., Montgomery, M., Fiske, J., Concepte fundamentale în științele comunicării și studiile culturale, Editura Polirom, Iași, 2001.</p> <p>[18] Pânișoară, Ion Ovidiu, Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educaționale, Polirom, Iași, 2004.</p> <p>[19] Prutianu, Ștefan. Antrenamentul abilităților de comunicare. Editura Polirom, 2004.</p> <p>[20] Slama-Cazacu, Tatiana, Stratagemă comunicatională și manipularea, Iași, Polirom, 2000.</p> <p>[21] Stanton, Nicki, Comunicarea, Editura Societatea de Știință și Tehnică, 1995.</p> <p>[22] Șoitu, Laurențiu, Comunicare și acțiune, Institutul European, Iași, 1997.</p> <p>[23] Tran, Vasile, Tehnici de comunicare, Editura Print, 1999.</p> <p>[24] http://www.mindtools.com/page8.html</p>			
Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>Aplicații</p> <p>1. Eficientizarea comunicării didactice I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forme și tipuri de comunicare în situații educaționale; • Funcții ale comunicării didactice ; • Analiza unei situații de comunicare didactică. Studiu de caz. <p>2. Eficientizarea comunicării didactice II</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ascultarea activă – modalități de implementare, efecte educative, modalități de dezvoltare la elevi a capacității de ascultare activă; • Asertivitatea – modalități de dezvoltare a comportamentului asertiv al elevului. • Aplicații ale ascultării active și ale atitudinii asertive în comunicarea didactică. <p>3. Eficientizarea comunicării didactice III - Vorbirea în public</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristici ale vorbirii în public; • Variabile constructive și distructive ale vorbirii în public. Modalități de gestionare. • Modalități de dezvoltare a abilităților de vorbire în public.. <p>4. Mecanisme de influență care intervin în comunicare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efectele nonverbalului și paraverbalului asupra impactului mesajului; • Tehnici de influență aplicabile în mediul școlar. Analiza posibilelor efecte. 	<p>2 ore</p> <p>2 ore</p> <p>2 ore</p> <p>2 ore</p>	<p>explicația, problematizarea, conversația studiul de caz</p> <p>explicația, conversația, descoperirea dirijată</p> <p>descoperirea dirijată, conversația, studiul de caz</p> <p>explicația, conversația, descoperirea dirijată</p>	

<p>5. Comunicare și managementul grupului mic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ce este grupul și când apare el în viața copilului; • Grupul clasă de elevi – efecte asupra dezvoltării în plan cognitiv, afectiv, psihosocial; • Modalități de utilizare a grupului pentru a influența dezvoltarea copilului. <p>6. Gestiunea conflictelor școlare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervenția în situații de criză și conflict: negocierea, medierea, peer mediation. • Aplicații <p>8. Dimensiuni culturale ale comunicării interpersonale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modele culturale ale comunicării • Dimensiuni culturale asociate valorii și dinamicii grupului • Comunicarea interpersonală în perspectiva universalismului cultural și a implicării tehnologiei comunicării. Comunicarea în grupul virtual. 	<p>2 ore</p> <p>2 ore</p> <p>2 ore</p>	<p>conversația, problematizarea, studiul de caz</p> <p>conversația, descoperirea dirijată, studiul de caz</p> <p>conversația, metoda incidentului critic</p>	
Bibliografie seminar			
<p>[1] Abric, Jean Claude, Psihologia comunicării; teorii și metode, Ed. Polirom, Iași, 2002.</p> <p>[2] Anghel, P., Stiluri și metode de comunicare, Ed. Aramis, București, 2003.</p> <p>[3] Dospinescu, V. , Semiotică și discurs didactic, E.D.P., București, 1998;</p> <p>[4] Ferreol, G., Flageul, N., Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală, Polirom, Iași, 1998;</p> <p>[5] Grant, B., Hennings, D., Mișcările, gestică și mimica profesorului, E.D.P., București, 1977;</p> <p>[6] Grant, W., Rezolvarea conflictelor, Teora, București, 1998;</p> <p>[7] Iacob, L., Cercetarea comunicării astăzi, în Psihologie socială, coord.Adrian Neculau , Editura “Polirom”, Iași, 1996;</p> <p>[8] Leroy G., Dialogul în educație , București, EDP, 1974;</p> <p>[9] Mucchielli, Alex. Teoria proceselor de comunicare. Institutul European, Iasi, 2006.</p> <p>[10] Panisoara, Ion-Ovidiu, Comunicarea eficientă, Editura Polirom, Iași, 2008;</p> <p>[11] Pease, A. (1993), Limbajul trupului, Editura Polimark, București</p> <p>[12] Prutianu, Ștefan. Antrenamentul abilităților de comunicare. Editura Polirom, 2004.</p> <p>[13] Șoitu, Laurențiu. Comunicare și acțiune. Institutul European, Iași, 1997.</p> <p>[14] Stan, E., (1999), Profesorul între autoritate și putere, Ed. Teora, București</p> <p>[15] Stanton, Nicki. Comunicarea. Societatea Știință și Tehnică SA, Iași, 1995.</p> <p>[16] Vlăsceanu, M., (1993) Psihosociologia educației și învățământului, Ed. Paideia, București.</p>			

1. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava, Asociației Învățătorilor Suceveni.

2. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea reperelor teoretice specifice psihologiei comunicării analizei unei situații de comunicare didactică; • Dezvoltarea unor strategii de comunicare didactică eficientă; • Asumarea cunoștințelor teoretice dobândite la nivelul unui instrumentar acțional aplicabil în scopul eficientizării propriei comunicări și a comunicării elevilor. 	<p>Test docimologic</p> <p>Studiul de caz</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>
Seminar	-	-	-
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-
Standard minim de performanță			
<p>Standarde minime pentru nota 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a opera minimal în sfera teoretică a Psihologiei comunicării; - capacitatea de a aplica informațiile specifice Psihologiei comunicării în contexte didactice concrete; <p>Standarde minime pentru nota 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a nuanța subtil sistemul terminologic al Psihologiei comunicării în vederea surprinderii contextelor sociale și școlare diverse; 			

- demonstrarea capacității de a utiliza cunoștințele specifice Psihologiei comunicării în soluționarea unor situații școlare problematice;
- abilitatea de a acționa diferențiat în funcție de variabilele comunicării interpersonale pentru a determina efecte pozitive la nivelul dezvoltării elevilor.

Data completării	Semnătura titularului de curs conf. univ. dr. Maria Doina SCHIPOR	Semnătura titularului de aplicație conf. univ. dr. Maria Doina SCHIPOR
		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament conf. univ. dr. Otilia CLIPA
26.09.2016	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului conf. univ dr. Adina COLOMEISCHI
26.09.2016	